

Нижче приведена стаття-інтерв'ю була підготовлена за матеріалами II-го засідання Гайд-парку, що відбувся в м. Ужгороді, в серпні 2014 року, ініціатором та організатором якого була громадська організація «Наш Рід».

Актуальність же даного питання – більш ніж очевидна: коли статистика - вперто свідчить про смерті на дорогах, особливо у містах, коли жертвами, нерідко стають й діти та школярі!

Ідея, як і мета, завдання та першочергові кроки, а також організаційно-практична реалізація ідеї-проекту «Перевідники», саме - силами волонтерів та громадян-пенсіонерів міста Ужгороду, з дотримання правил дорожнього руху на пішохідних переходах, біля навчальних закладів, на період навчального року – запозичена з Європи, де таке практикують вже довгі роки...

Ми ж, з свого боку, як організатори - тільки сприяли зустрічі та спілкуванню, а також - погодженню й підписанню пунктів Меморандуму про співпрацю між зацікавленими його учасниками та сторонами...

Так чи інакше, але якщо життя, бодай однієї дитини, дякуючи реалізації саме цієї ідеї, буде збережено – ми поступили вірно та чесно!

Голова громадської організації «Наш Рід»,
випускник історичного факультету УжДУ - Ю. Ключівський

Як зберегти одне життя дитини

в Ужгороді відбулась друга зустріч учасників Гайд-парку

Гайд-парк (Hyde Park) - один з Королівських парків Лондона в самому середмісті, улюблене місце відпочинку городян і гостей міста. Парк відомий, починаючи аж з 1536 року, тобто - доби правління англійських королів. Всесвітньо відомою є саме публічність і відкритість Гайд-парку для вираження власних думок (в т.ч. й політичних), поглядів, протестів тощо. Тому Гайд-парк є своєрідним синонімом гласності, місця, де можна обстоювати свої ідеї, погляди, думки і теорії...

Про суть нещодавнього перформансу – Hyde Park, який проходив в Ужгороді, ми запитали одного з його організаторів - Юрія Ключівського, Голови громадської організації «Наш Рід» і ось що він сказав:

Відповідь: Ми обрали формат Hyde Park не стільки по формі, як по змісту – вільно та усією, небайдужою громадою - висловлювати цікаві ідеї та думки, будуючи власне майбутнє у своєму місті. До речі, саме так поступають в цивілізованій Європі, в якій довгий час проживаю. Прагнення «вільного мікрофону» - не самоціль, бо головне – не слова, а дії! З урахуванням же відомої ситуації в нашій країні: «покращення» - революція гідності - війна, із залишками Орди... такі форуми спілкування – своєрідна «перевірка» членів суспільства, а в нашому випадку – городян, на предмет зрілості останніх та готовності самим – змінювати власне життя у рідному Ужгороді!

Що з цього вийде – побачимо, однак у Заяві-зверненні учасників першого зібрання ужгородського Гайд-парку, яка відбулась 25 липня цього року, майже все сказано... [див. Звернення-заяву]

З В Е Р Н Е Н Н Я – З А Я В А

учасників першої зустрічі (зібрання) ужгородського Гайд Парку

Ми, учасники першої зустрічі (зібрання) ужгородського Гайд Парку, виходячи:

- з актуальності піднятих на зустрічі (зібранні) питань та проблем міста і краю,
 - виходячи з активності присутніх, які представили, майже всі сфери життя міста і краю,
 - та з врахуванням нагальної потреби подібного спілкування в майбутньому,
- звертаємось до мешканців Ужгорода і земляків Закарпаття та заявляємо про наступне:*

- 1. Закликаємо до роботи Гайд Парку усіх небайдужих та активних громадян нашого краю та Ужгороду, які бажають й мають намір відверто спілкуватись та знайти однодумців, серед: суспільно-громадських лідерів та керівників партійних осередків, діячів культури та мистецтва, підприємців та домогосподарок, студентства та представників молодіжних організацій, політиків та чиновників, включаючи організацію подібних форм висловлення своєї позиції, з боку громадян - по всьому Закарпаттю.*
- 2. До порядку денного такого роду зібрань (засідань) доцільно відносити питання, які є актуальними та хвилюють усі верстви, соціальні групи, політичні уподобання наших краян. При цьому, головним критерієм корисності участі кожного громадянина у роботі такої зустрічі/зібранні/засіданні, повинні бути – конкретні ідеї та пропозиції, грамотність, компетентність тощо.*
- 3. Вважаємо за доцільне - продовжити подібне спілкування, що має базуватись на принципах: відкритості, ввічливості, тактовності, правдивості, фактажу, поваги до опонента, а головне - компетентності, грамотності, колегіальності тощо.*
- 4. Пропонуємо, представникам органів влади та управління, політичним та громадським лідерам Ужгороду й краю та іншим зацікавленим сторонам, а також засобам масової інформації – активно підключитись до участі у роботі такого роду зустрічей/зібрань/засідань та до висвітлення позицій, ідей, пропозицій, претензій їх учасників.*
- 5. Вітаємо любого роду розуміння, сприяння, допомогу тощо, яке буде направлено на користь втілення нашого починання, з метою - почути думки, висловлені свідомими краянами та патріотами Ужгороду, які вважають себе європейцями, а також - сприятиме формуванню європейського вибору України з визначенням завдань для краян та городян, у цьому процесі.*

Ініціатори-співорганізатори, першої зустрічі (зібрання), ужгородського Гайд Парку:

- громадська організація «Наш Рід» (Ясіня-Ужгород);
- Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потоушняка (Ужгород);
- депутатський клуб «Позиція» (Ужгород);
- транскордонний фонд розвитку Ужгорода – Європейський вибір (Ужгород);
- Інформаційно-аналітична служба «Східно-Європейський діалог» (Прага, Чехія).

Питання:

Заява-звернення, звичайно не «дає» конкретики дій, яка цікавить нашого читача. Тому питання таке: що ж турбує небайдужих ужгородців та що під силу – ужгородському Гайд-парку?

Відповідь:

В ході першого зібрання Гайд-парку (липень 2014 р.), учасниками піднімалось чимало нагальних питань, які потребують свого вирішення, саме в Ужгороді.

Бібліотека громадської організації «Наш Рід»

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

Це і бродячі собаки, і перевезення городян сумнозвісними маршрутками, і значна диференціація в забезпеченні хворих між міською та обласною лікарнями тощо...

Однак, ми зупинились, поки що на 3-х проблемах, які можна, відносно швидко та без значних коштів - вирішити/реалізувати.

Насамперед, мова йде про **сприяння громадській організації «Кінологічний Клуб Лайка»** (ГО ККЛ) у виконанні власних статутних завдань, а саме: сприяти взяттю на облік – усіх собак міста, їх реєстрації, чіпуванню та сплаті податків власників, за кожну тварину, а також – організовувати: притулки для собак, систему забезпечення по прибиранню за тваринами на вулиці, координацію роботи ветеринарних аптек, зоомагазинів, з метою контролю за якісними ліками, вітамінами, кормами, аксесуарами для тварин тощо.

Друга ідея-завдання - **«Перевідники»**, тобто - **організація, силами громадян-пенсіонерів міста, дотримання правил дорожнього руху на пішохідних переходах, поблизу учбових закладів в період навчального року**. Разом з тим, цей проект - найактуальніший, особливо напередодні навчального року та видається «найдешевшим» в реалізації...

Й третє - **організація й підготовка зібрання небайдужих городян, з метою обговорення-презентації проекту облаштування, будівництва (спорудження) велосипедних доріжок по м. Ужгороду**. Очевидно, що у цього проекту є багато прихильників серед ужгородців, особливо у дні проведення масових виїздів, наприклад, в ході святкування Music Avia Bike Ukraine, які однак цим і закінчуються. Бо, судячи з кількості автотранспорту в Ужгороді та через паркування останнього де й кому заманеться, стає ясно: замінити бензинових коней на велосипеди – буде зовсім нелегко!

Головна ж проблема: відсутність велосипедних доріжок, місць для стоянок вело транспорту, як і решту інфраструктури, взагалі. Однак, якщо вдасться вирішити цю проблему позитивно, то ми зможемо не тільки «розвантажити» місто від автомобілів, знизити кількість аварій, чи угледіти якогось, менш амбітного чиновника на сідлі ровера, але й – почнемо дихати кращим повітрям...

Тому, очевидно, що кожне питання, яке пропонуватиметься до розгляду на Гайд-парку, буде потребувати окремого засідання або зібрання його учасників.

Питання:

22 серпня, відбулось чергове засідання Гайд-парку. На ньому підготовлено та запропоновано до підписання - Меморандум про організаційно-практичну реалізацію ідей-проекту «Перевідники». То що ж очікувати від його реалізації?

Відповідь:

Бібліотека громадської організації «Наш Рід»

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

Так, ми не гаємо часу. Тим паче, що до навчального року вже зовсім скоро. Звідси й реалізація саме цієї ідеї – вкрай актуальна. Крім того, всюди там, де ми встигли побувати та запропонували втілення свого задуму (міськвно, ДАІ, громадські організації і т.д.) – ми отримали тільки позитивні відгуки та бажання – підтримати проект.

Більше того, вирішення саме цієї проблеми зараз – більш ніж актуальне, з кількох причин. Насамперед, 1 Вересня – початок навчального року та, відповідно, зростає аварійність на дорогах з нещасними наслідками, саме за участі школярів. Друге – ми пропонуємо відмовитись від формально-показових місячників безпеки учасників руху, які «родом» ще із СРСР та організувати цілорічний перевод школярів, через пішохідні переходи (навколо закладів освіти), силами громадян-пенсіонерів міста. Практика, яка освідчилася в багатьох європейських країнах, суттєво дисциплінує, практично всіх учасників дорожнього руху, а особливо – водіїв-порушників. Й останнє, але не менш важливе – ужгородські пенсіонери зможуть реально долучитись до активної участі у «власному АТО»: захистити своїх внуків від нахаб на дорогах та, не виключено - зберегти здоров'я чи життя, окремим містянам або й гостям Ужгороду.

Актуальність вирішення саме ідеї-проекту «**Перевідники**» ще й в тому, що - лише з початку цього року, в Ужгороді, через нещасні випадки на міських дорогах загинуло... 10 дітей! Крім того, з кільканадцять працівників міського Відділення ДАІ – 8 співробітників готуються до ротації на Східну Україну, в зону АТО. Тому наша ініціатива – до часу й до місця, як кажуть.

Скажу більше: якщо, впровадивши ідеї-проекту «**Перевідники**», ми збережемо бодай життя однієї дитинки - зусилля того варті, однозначно!

Натомість, користуючись нагодою, запрошую всіх небайдужих жителів обласного центру – приєднатись не тільки до ідеї-проекту «**Перевідники**», але й до підписання **Меморандуму** про співпрацю між зацікавленими його учасниками та сторонами, включаючи городян міста (саме з цією метою, ми вирішили не обмежувати у часі – підписання Меморандуму – всіма бажаними)... [див. Меморандум]

М Е М О Р А Н Д У М

про організаційно-практичну реалізацію ідеї-проекту «Перевідники»

Ми, учасники другої зустрічі (зібрання) ужгородського Гайд Парку, за темою: «Ідея та мета, завдання й першочергові кроки (дії) та організаційно-практична реалізація ідеї-проекту «Перевідники» - силами громадян-пенсіонерів міста Ужгороду, з дотримання правил дорожнього руху на пішохідних переходах, біля навчальних закладів, на період навчального року» та виходячи:

- з актуальності піднятого на зустрічі (зібранні) питання по місту Ужгороду,*
- із зацікавленості й активності присутніх на зустрічі (зібранні) та поданих пропозицій,*
- з метою: докласти зусилля до підвищення безпеки учасників дорожнього руху в місті,*

домовились об'єднати власні зусилля в наступному:

1. Звернутись до усіх, небайдужих, активних городян міста Ужгороду, використовуючи ЗМІ краю - підтримати ідею-проект «Перевідники».
2. Закликати наших шановних пенсіонерів та, насамперед: дідусів і бабусь школярів Ужгороду, приєднуватись до команди «Перевідників», активно поповнюючи ряди останньої.
3. Визначити, спільно з Ужгородським міським Управлінням освіти та Ужгородським міським Відділенням ДАІ - перелік шкіль та пішохідних переходів навколо них, які будуть потребувати чергування городян-пенсіонерів та волонтерів ідеї-проекту «Перевідники».
4. Сформувати списки бажаних: городян-пенсіонерів та волонтерів - учасників ідеї-проекту «Перевідники», з урахуванням їх місця проживання та сформувати/скласти Графік чергувань по кожному пішохідному переходу.
5. Закликати представників органів влади та управління інших зацікавлених органів (ТСО України, батьківські комітети, громадські ради) та осіб, як-то: суспільно-громадських лідерів, діячів культури та мистецтва, підприємців, представників молодіжних організацій, політиків, чиновників тощо – долучатись до реалізації ідеї-проекту «Перевідники».
6. Звернутись до потенційних спонсорів – надати посильну допомогу в реалізації та цілорічній підтримці й забезпеченні ідеї-проекту «Перевідники».
7. Запропонувати, представникам органів влади та управління, політичним та громадським лідерам Ужгороду й краю та іншим зацікавленим сторонам, а також засобам масової інформації – активно підключитись до пропагування та висвітлення реалізації ідеї-проекту «Перевідники», а також - організувати подібне, насамперед - по усіх містах та селищах міського типу нашого краю.

Учасники другої зустрічі ужгородського Гайд Парку, Ужгород, 22.08.2014 року:

Питання:

Цікаво, а скільки часу потрібно для того, аби реалізувати в Ужгороді всі три перші ідеї-проекти Гайд-парку?

Відповідь:

Хороше питання, однозначно. А от з відповіддю, важче: вона - «погана».

Так, чи інакше, але все запропоноване, завжди - залежатиме від кожного з нас, бо наші, городян зусилля – запорука «успіху» (правда прийдеться спітніти, і не раз)!

Наприклад, для реалізації ідеї «Перевідники», при відповідній волі, з боку влади та щирому бажанні, з боку городян-пенсіонерів, за тиждень-два, можна скласти Графік чергувань й з 1 Вересня, вже цього року - почати діяти!

Натомість, для наведення ладу в місті, з «братами нашими меншими» (сприяння громадській організації «Кінологічний Клуб Лайка»), потрібно 6-9 місяців та, відповідно – певні кошти, наприклад, для організації притулків для собак й кішок. Крім того, при відповідних зусиллях, всіх зацікавлених сторін, власники, бодай собак – можуть почати прибирати на вулицях за своїми улюбленцями, а за півтори року, місто може почати організувати податковий збір з власників, спочатку собак, потім котів та інших домашніх тварин. Це має бути посильно європейському місту, якщо ми дійсно ще претендуємо на такий статус.

Бібліотека громадської організації «Наш Рід»

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

З ідеєю: перетворити Ужгород на європейський місто, пересадивши його мешканців на велосипеди – найважче та найдовше, у часі. Це пов'язано, насамперед, не тільки з відсутністю, велосипедних доріжок чи коштів на їх будівництво, скільки, з тим архітектурно-міським безладом, який сьогодні унеможлиблює, реалізувати ідею велосипедного міста над Ужем. Чого тільки варті «проекти» та фактичне розташування МАФів й приватних закладів громадського харчування, які нерідко «привласнили» й тротуари міста, не кажучи вже неможливість нанесення дорожньої розмітки (через відсутність фарби!), чи про легкові автомобілі, які паркуються аби як та аби де, що не залишає сумнівів: велосипедисти – поза увагою й повагою останніх!

Натомість, мрія така: через 2-3 роки, кожен бажаючий ужгородець (від малого до старого), зможе без перешкод та без страху за своє здоров'я - вільно проїхати рідним містом, бодай по основних напрямках, на власному велосипеді! А там і до, «як в Парижі» - не далеко: коли кожен містянин зможе орендувати велосипед, користуючись публічними стоянками по усьому Ужгороду...

Питання:

Й останнє, що може цікавити наших читачів: яку користь можуть для себе винести учасники Гайд Парку?

Відповідь:

Відповім коротко: в цей скрутний час, коли ми, буквально занедбали свою Державу, понівечили рідний край, згвалтували власне місто – кожен, насамперед, повинен спитати сам себе: «А що я дав чи можу дати своїй країні, моєму Закарпаттю, рідному Ужгороду»? Саме відповідь не це питання і є відповідь на зрілість та громадянство, кожного з нас...

А от щодо реалізації власних амбіцій, то запевняю кожного земляка: роботи в ужгородському Гайд-парку - вистачить для всіх його учасників...

Яна Мийсарош

Ця стаття-інтерв'ю була надрукована (правда скорочено та зі змінами) у газеті «Новини Закарпаття» - Закарпатської обласної Ради та Держадміністрації, 13 вересня 2014 року (№№ 100-101), під назвою «Є цікава ідея? Тоді вам в ужгородський Гайд-парк».

Підготовлено:

Пошуковою групою ГО «Наш Рід», керівник – Ключевський Р.М.